

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Антония Радкова

относно дисертационния труд на гл.ас. Аглая Маврова на тема:

„Формиране на межкултурна компетентност в обучението по руски език”

за присъждане на научна степен „доктор” в научната област „Педагогически науки“, професионално направление шифър 1.3 – Педагогика на обучението по чужд език (методика на обучението по руски език)

Представеният дисертационен труд на тема „Формиране на межкултурна компетентност в обучението по руски език” е в областта на една много активно разработвана в последно време тема: мястото на културата в езиковото обучение и ролята на межкултурната компетентност при формирането на комуникативната компетентност, като последната се възприема за цел на обучението по чужд език. Фактът, че темата е много разработвана и по нея има изключително богата литература, прави задачата на докторантката по-сложна: тя трябва да предложи нови идеи и да открие собствения си принос сред и на фона на изследвания със сродна тематика. Аглая Маврова успява в това, нейният „глас“ се проследява достатъчно ясно в изследването, дори и в частите, които са посветени на прегледа на литературата по въпроса. Авторката не се изкушава да „потъне“ в идеите на други изследователи и работата ѝ не е набор от цитати, в които авторската реч служи предимно за текстови връзки. Текстът показва висока степен на изследователска самостоятелност на докторантката, което е доста трудна задача, когато център на работата са широко разработвани понятия като култура, интеркултурност и др.

Представеният дисертационен труд има ясно изразен научноприложен характер, т. е. изследването е от областта на приложните науки. Дисертационното изследване има емпиричен характер и стъпва върху солидни теоретични познания. Научната стойност на изследването е в обосноваването на стратегия за формиране на интеркултурната компетентност, а приложната – в предлаганите конкретни методически ходове за прилагане на стратегията. Идеята в основата на изследването е формирането на интеркултурна компетентност чрез концепти. Теоретичната обосновка за това е описана и анализирана подробно в началните глави на изследването. В последната глава е приложната част от изследването, в нея е даден конкретен пример за лингвокултурен сценарий, основан върху един концепт, и начините за реализация на този сценарий в конкретна учебна обстановка.

Иска ми се да акцентирам вниманието върху тази последна глава, която може да бъде определена като конкретна методическа разработка. Проектът за лингвокултурен сценарий, който е представен в труда на Аглая Маврова, е не

просто план на няколко урока; това е доказателство, че абстрактните положения на теоретичните разсъждения на авторката имат приложимост в обучението и като вариант, и като инвариант. Лингвокултурният сценарий, който се предлага, е рамка, която може да бъде запълнена с друго лингвокултурологично, а и не само, съдържание и която съдържа потенциал за прилагане с други концепти и в други контексти.

Смятам, че трудът отговаря на тези законови изисквания за придобиване на научна степен „доктор“, тъй като:

1. без съмнение е оригинален и самостоятелен – предложената за защита теза не е разработвана досега и изцяло принадлежи на авторката, като количественото съотношение между обзора на обширната литература по темата на дисертацията и представянето на собствени идеи е в полза на последните, което говори за висока изследователска стойност на разработката;
2. предлага решения на важни научноприложни проблеми, тъй като в труда (по-специално в IV глава) е обоснована, апробирана и внедрена в практиката на обучението системата от дейности, насочени към формиране на интеркултурната компетентност като част от комуникативната компетентност;
3. съответства на съвременните постижения в областта на чуждоезиковото обучение, тъй като поставяните в изследването проблеми са актуални и значими, а предлаганите методически решения са евристични, интерактивни, развиващи и мотивиращи;
4. представляват оригинален принос в областта на изследването на културните аспекти в чуждоезиковото обучение и в практиката на обучението по руски език в училище.

Гореизложеното ми позволява да направя извода, че по своята теоретична и научноприложна стойност, оригиналност и приносни моменти обсъжданият труд на отговаря на всички условия за придобиване на научната степен „доктор“. Въз основа на гореизложеното предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Аглия Маврова образователната и научна степен “доктор“ в научната област „Педагогически науки“, професионално направление шифър 1.3 – Педагогика на обучението по чужд език (методика на обучението по руски език).

доц. д-р Антония Радкова